

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

Vizitațiunea canonică din protopopiatul Târgul-Murășului

După sfințirea bisericii din Luieriu, P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, însoțit de protoiereul D. Antal, revizor eparhial, a plecat la Târgul-Murăș pentru a vizita parohia centrală și câteva parohii din acest protopopiat. Sosind Duminecă dimineața, 9 Sept. c. a participat la sf. Liturghie oficiată de prot. D. Antal, preoții I. Leuca și L. Cârje. La sfârșitul sf. liturghii, P. Sf. Sa a rostit o frumoasă cuvântare plină de învățătură și îndemnuri. Iată câteva din ele:

„Oamenii nu se folosesc în bine de însușirile sufletești cu cari i-a înzestrat Dumnezeu, care i-a creat după chipul și asemănarea Sa. Cei mulți cad în păcate, lux, beție, desfrânuri etc. Creștinii adevărați se feresc de astfel de scăderi, străduindu-se să împlinească poruncile bisericii și să urmeze învățăturile Mântuitorului Christos. Datorința principală a credincioșilor de aici ar fi să-și pună toate eforturile pentru a isprăvi clădirea bisericii începute, ca să iasă din umilința de astăzi, semn al iobăgiei. Vin dela sfințirea unei biserici dintr'un sat unde fiecare creștin a contribuit dela 500—70.000 Lei. La orașe nu prea se vede un astfel de simț de jertfă, dragostea de biserică și rânduiețile ei e în scădere, cu toate că orașenii ca intelectuali, trebuie în primul rând să prețuiască valoarea bisericii în viața neamului nostru. Confirmarea acestei valori ne-o face întreagă istoria românească. Exemplu putem lua și dela străinii conlocuitorii noștri, cari fără deosebire de rang umplu bisericile și poartă grija de ele. E drept că avem și noi credincioși de aceștia, cari își conformează viața poruncilor creștinești, pe ei îi

rugăm să ajute pe slujitorii altarului în a îndemna și pe alții la o astfel de viață, ca deodată cu sporirea ei să sporească și simțul de jertfă pentru biserică“.

După masă Prea Sf. Sa însoțit de revizorul eparhial și pr. Ștefan Rusu, protopopul tractual a vizitat parohiile de pe Murăș în sus. Mai întâi ne-am oprit în *Sângeorzul-de-Murăș*, parohie ce nu fusese luată în program. Pe preotul Ier. Puia, l'am aflat în vecernie, așa după cum obișnuiește să facă în fiecare Duminecă și sărbătoare. Prea Sf. Sa, plăcut impresionat, a ținut credincioșilor o scurtă cuvântare. A răspuns mulțumind pr. Puia, înșirând progresele realizate de parohie în timpul din urmă. Întâi s'a întărit puținul popor ortodox, fiind atras la biserică. S'au cumpărat cărți, odăjdii, un clopot cu 40 mii Lei, s'a reparat biserica radical în exterior, iar interiorul s'a spoit. Mai sunt în plan și alte lucruri ce cu timpul și cu ajutorul lui Dumnezeu se vor realiza în curând. De fapt această parohie a progresat mult de când este atât de inimos administrată de pr. Puia, care e un preot convins și harnic. Veteranul par. Nicolae Motora încă era la biserică — pentru care a jertfit mult, ca să fie în starea de azi.

În *Gornești* (Ghernesig) pr. Pavel Suciu, întâmpină pe Prea Sf. Sa și'n cuvântul de bineventură face constatarea surprinzătoare și dureroasă, că poporul nostru de acolo e în declin economic și averile românești în loc să sporească, scad. Intrând în biserică Prea Sf. Sa pornind din această constatare, în cuvântarea rostită, dă credincioșilor învățătură pentru întărirea conștiinței

religioase și naționale, adevăratele puteri cari pot pune stavilă regresului și promovează înaintarea poporului. Credincioșii adunați în biserică au ascultat cu atențiune sfaturile arhieresti și credem, că le vor și pune în aplicare sprijiniți de parohul lor, care îi ajută dându-le numai lor în arândă sesiunea parohială.

Biserica și casa parohială, ambele de piatră, le sunt în stare bună. De aici am plecat în *Periş* (Curtifaia) unde avem un mic mănunchiu de români, în parte maghiarizați, fără să-și piardă legea. Biserica e de lemn, veche și'n margine de sat. Lângă ea ne-a întâmpinat preotul Truția, încunjurat de toți credincioșii săi. Cele câteva zeci de familii ortodoxe, din cari majoritatea abia înțeleg românește, numai stăpânirea schimbată i-a salvat dela peire, căci reformații unguri îi strâneau în cerc tot mai strâns până i-ar fi sufocat. Acest cerc de desnaționalizare și azi încă trăiește și lucrează subversiv, căci altfel nu ne putem explica maghiarizarea recentă a câtorva români și trecerea lor la reformați. Așa se spune despre urmașii lui Ion Maloș, care când trăia era fruntaș între români și ctitor de biserică, făcând pe sepele lui iconostasul, și-a lăsat întreagă averea unui nepot care luând soție o ungheroaică, a trecut la reformați și s'a maghiarizat. Tot la fel a făcut și Bucin Emil din Gornești. De alții se zice că de curând și-au lăpădat legea și limba pentru a putea obține pasapoarte pentru America, fiindcă unghurilor li-se dă mai ușor ca românilor.

Cei adunați în biserică și cari au înțeles cuvântarea Prea Sf. Sale, își vor fi însemnat pentru totdeauna ca o poruncă arhierescă, sfatul ce li s'a dat, puternic accentuat, de-a nu-și lăsa *legea și limba*, căci azi în țara noastră e o mândrie a fi *român și ortodox*.

În aceste comune școalele de Stat cu învățători cari nu știu nici o boabă ungherește, fac servicii neprețuite de reromanizare. În *Periş* cu deosebire ortodoxia se va întări când vor ajunge să-și facă o biserică nouă, pentru care se adună fonduri, — și casă parohială pentru a avea preot în sat.

Trecând de aici în comuna *Sânger*, ne-a

căzut bine dând de un popor mai puțin influențat de străinism, cari dornici de-a avea preot statornic, în timp de doi ani au făcut o foarte frumoasă casă parohială, ce stă gata să-și primească preotul nou ales. Biserica de piatră, bunișoară, e pe un loc ridicat, stăpânind tot satul. De lângă casa parohială unde ne-a întâmpinat preotul P. Suci, actualul administrator, încunjurat de întreg poporul, am urcat la biserică unde Prea Sf. Sa le-a cuvântat învățându-i și sfătuindu-i la viață creștinească și românească.

(Va urma)

Scrisori

unui purtător de sutană și cruce

de Gh. D. Mugar.

II.

Preotul.

Înșeninaarea lumii, ridicarea ei în liniștea și frumusețea Scripturii se razimă pe spiritul și pe entuziasmul preotului. El e misionarul revelației Cerului, sămănătorul cuvântului ieșit din marele foc al inimii lui Iisus.

În apostasia ceasului de acum se impune reamintirea rolului misionar al preotului. Pentru aceasta vom descoperi de sub pulbere de brăcuri și uitare, o icoană a preotului zugrăvită în secolul al 19-lea în liniștea pădurii dela Maçon, de unul din cei mai mari preoți ai umanității:

„E un om în fiecare parohie care e al tuturor, care e chemat ca martor, ca sfătuitor și ca suflet sfințit în cele mai solemne acte ale vieții omenești. Un om fără de care nici nu ne naștem, nici nu murim; care te primește dela sânul mamei și nu te părăsește decât la groapă; care binecuvântează sau sfințește leagănul, patul conjugal, născălia morții și cociugul; un om pe care copilașii se obișnuiesc să-l iubească și să se teamă fiește de el; un om pe care necunoscuții îl numesc părinte; un om înaintea căruia creștinii își duc mărturisiriile lor cele mai grele, lacrimile cele mai secrete; un om care prin rostul lui e mângâietorul tuturor durerilor omenești, care vede bătând la ușa sa și pe sărac și pe bogat: cel bogat ca să-și lase tăinuita lui milostenie, cel sărac ca să primească fără să se rușineze; un om care nefiind de nici un rang social, ține deopotrivă de toate clasele, de clasele nevoiașe prin viața lui săracă ori prin umilința nașterii, de clasele înalte prin educația și știința lui; un om în sfârșit care știe toate, care are dreptul să spună tot și al cărui cuvânt cade de sus asupra minții și inimii omului prin autoritatea dumnezeieștii lui misiuni. Acest om e preotul.

Nimeni nu poate să facă mai mult bine oame-

nilor, și nici mai mult rău decât preotul și aceasta după cum își împlinește sau își nesocotește misiunea lui socială.

Preotul e ministrul religiei, lui Iisus. Misiunea lui e să păstreze dogele Mântuitorului, să propovăduiască Evanghelia și să împartă poporului pe care îl păstorește, toate darurile și binefacerile ei.

Preotul trebuie să cunoască pe oameni, să aibă mâna delicată, plină de înțelepciune și de măsură, când atinge pasiunile omenești. El are în sarcina lui păcatele, căința, mizeria, nevoia, sărăcia oamenilor. Trebuie să aibă o inimă plină de mângâiere de milostovire, de blândețe, de iertare. Ușa lui trebuie să fie deschisă în tot ceasul, candela lui aprinsă vecinic, iar toiagul pururea la îndemână. Să nu cunoască nici anotimpuri, nici depărtare, nici boală, nici soare, nici viitor, când e vorba să ducă untdelemn rănitului, iertare vinovatului ori pe Dumnezeu celui ce se sfârșește. El nu trebuie să aibă înaintea lui nici bogat, nici sărac, nici mic, nici mare, ci oameni, adică frați întru năcazuri și nădejdi. Să nu refuze darul și puterea sa nimănui, nici să le dea fără de înțelepciune celor ce-l disprețuesc ori îl nesocotesc.

Ceeace nu e la locul său — ofrandă sau milă — turbură și înăsprește sufletul.

Sub regimul libertății cultelor, omul n'are să dea seamă de religia sa decât lui Dumnezeu și conștiinței sale. Drepturile și datoriile sociale ale preotului nu încep decât dela acela care-i spune:

„Sunt creștin“....

Preotul are raporturi cu guvernul, cu autoritatea comunei și cu epitropia bisericii.

Raporturile lui cu guvernul sunt simple: preotul îi datorește ca orice cetățean toată ascultarea în lucrurile cele drepte. El nu trebuie să se pasioneze de formele sau de șefii guvernămintelor pământești. Nici pentru ele, nici împotriva lor. Formele se schimbă, iar oamenii cad dela putere. Toate sunt lucruri omenești, trecătoare, nestatornice. Religia este guvernământul vecinic al lui Dumnezeu. El e mai presus de vicisitudinile pământului, de sbuciumul și nestatornicia formelor politice. Coborând la ele, preotul pierde din dragostea lumii. El e făcut să stea sus. E singurul cetățean care are dreptul și datoria de a sta departe de frământările politice, de acele lupte dintre partide, cari despart păreri și oamenii, căci el este, înainte de toate, cetățean al împărăției cerești, părinte al tuturor — al învingătorilor și al învinșilor, om de pace și de iubire, discipol al Aceluia care n'a primit să se verse o picătură de sânge pentru apărarea lui și care a grăit lui Petre: „Pune sabia ta în teacă“.

Cu primarul, în ceeace privește lucrările lui Dumnezeu, preotul trebuie să fie în raporturi de neatârnat și firește de cea mai dulce împăcare și blândețe în ceeace privește lucrurile omenești. Să nu umble după influență, nici să se folosească de autoritatea lui împotriva căpeteniei administrative a obștei locuitorilor. Preotul nu trebuie să uite că autoritatea lui începe și se sfârșește la pragul bi-

sericii, la picioarele altarului, în amvon, la ușa săracului, în fața bolnavului, lângă patul celui ce-și dă sfârșitul, în școală și în biserică. Acolo, acolo, el e omul lui Dumnezeu.

Cu epitropia bisericii, datoriile lui se mărginesc la buna rânduială și la economia pe care o îngăduie sărăcia celor mai multe parohii. Cu cât înaintăm în civilizație și în adâncă înțelegere a unei religii cu totul spirituală, cu atât luxul din afară devine mai nefolositor. Simplitatea, curățenia și smerirea în cele ce slujesc cultului e tot ce preotul trebuie să ceară dela epitropie. Sărăcia altarului a avut întotdeauna ceva venerabil, ceva ce mișcă și împacă inima mai mult decât mătasa și poleiala de aur a lucrurilor. Ce sunt aurăriile și țesăturile de argint înaintea Celui ce a întins cerul și a presărat stelele în nemărginirea lui! Potirul de metal simplu face să se plece tot atâtea frunți cât și vasele de aur sau de argint. Strălucirea creștinismului e în faptele lui și adevărata podoabă a altarului e capul preotului albit în predică și în virtute ori pietatea credincioșilor înge-nunchiați înaintea Domnului și Împăratului lumii.

Ca om, preotul e învoit să aibă lângă casa lui o grădină cu câțiva pomi roditori, un mic ogor pe care să-l cultive singur și, ca'n fericitele vremuri patriarhale, să aibă în ogradă și pe câmp câteva animale: vaci, capre, oi, asini, păsări de curte.

Din acest cuib de muncă și de liniște, preotul să nu iasă decât pentru îndreptarea și ridicarea poporenilor săi. De cupa ospăturilor bogate să nu-și atingă buzele și să nu stea alături de fericirii veacului, decât în unele împrejurări solemne. Săracul e bănuitor și gelos. El învinuiește îndată de lăcomie sau de lingușire pe cel ce-l vede la ușa bogatului.

La întorcerea lui din drumurile de trudă misionară, ori în ceasul, când nunta sau botezul adună laolaltă pe prietenii săracului, preotul poate să stea la masa plugarului și a lucrătorului și să mănânce cu ei pâinea sfințită a muncii. Restul vieții trebuie să-l petreacă la altar, în mijlocul copiilor, pe cari trebuie să-i învețe catehismul, în liniștita muncă a casei și între cărți.

Acolo e puterea preotului.

Iată viața și plăcerile lui.

Și... va veni o zi, când vocea lui slăbită nu va mai umple sanctuarul, dar ecoul ei tot va răsună în inima turmei. Va veni o zi când va muri. O lespede rece va arăta locul lui în cimitir, ori poate între liliicii albi din jurul bisericii. O vieță sfârșită. Un om uitat poate pentru totdeauna. Acest om însă s'a dus să se odihnească în veșnicie, acolo unde trăia de mai înainte cu sufletul său, să se odihnească după ce a făcut pe pământ tot ce era mai bine de făcut: a continuat o dogmă nemuritoare, a servit de verigă la un imens lanț de credință și de virtute și a lăsat generațiunilor ce vor veni o credință, o lege, un Dumnezeu“.

(Va urma)

∞ CONFERINȚE PREOTEȘTI ∞
 ȘI CERCURI RELIGIOASE

Protopopiatul Aiudului

Conferința preotească a acestui protopopiat s'a ținut la 20 Dec. 1927, în orașul Aiud, sub prezidenția protopopului Iosif Pop. Au participat 12 preoți — absentând 6. La conferință a asistat și prot. D. Antal, revizor eparhial.

Președintele a deschis conferința cetind următorul „cuvânt“, pe care îl publicăm în întregime pentru frumusețea și valoarea conținutului lui.

„*Luați Duh 'sfânt!*... (Ev. Ioan, 20, 22).

Fraților! De câteori vă văd întruniți, în cucernicele noastre adunări preotești anuale, menite a îndruma activitatea noastră, caut să găsec analogia, care să-mi dea *iluzia*, unei clipe măcar, din momentele trăite de Mântuitorul Hristos, cu Apostolii săi pe pământ...

O, ce minunate mijloace de apostolică inspirație, de evanghelică acțiune, dusă până la sacrificiul cel mai suprem, putem afla, noi, preoții bisericii lui Hristos, în fiecare moment din viața Mântuitorului nostru, din ceace El a *făcut* și a *vorbit* cu iubiții săi ucenici, intimii săi prieteni, aceia cari aveau să *desăvârșească* opera cuceririi sufletelor lumii întregi!...

*

... Trecuseră opt zile după sguuitoarea tragedie. Bunii ucenici ai Mântuitorului, cu toate în scurta petrecere cu Invățătorul lor primiseră suficiente dovezi de *Mesianitatea* lui și se putuseră încredința a avea de atâtea ori despre *divinitatea* Aceluia, care a săturat mulțimile în pustie, care a deschis ochii orbilor, care singur numai cu cuvântul a alungat duhurile, a vindecat toată boala și neputința, înviind și morții — totuși când I-au văzut tragicul sfârșit, *desnădejdea s'a pus pe sufletul lor, ca o negură apăsătoare*.

Idealul după care alergaseră cu atâtea ardoare, li-se părea acum zadarnic. Opera mare, întreprinsă de Invățătorul, de care își legaseră atât de mult sufletele lor, acum în ceasuri de chinuitoare îndoieli și frică, nu mai știau nici ei ce să creadă despre

ea: dacă este izbăvirea așteptată cu credința atâtor generații într'un Mesia, ori este încercarea nereușită a unui îndrăsneț?...

În aceste clipe de amare îndoieli și înțâie desnădejde, îngrijorați de teama prigonirilor la cari se puteau aștepta, dela un popor orbit de dușmănie, Evanghelistul Ioan ne spune (cap. 20) că ucenicii lui Hristos se *retrăseseră într'o casă din Ierusalim, unde, cu ușile încuiate așteptau înfrigurați cele ce aveau să se întâmple*.

Această întâmplare are o deosebită semnificație, pilduitoare, pentru aceia, cari, după timpuri, aveau să fie *urmașii* ucenicilor lui Hristos.

Iubiții mei frați! În vremuri de scepticism și îndoială — ca acelea de astăzi — de despreț a credinței; când păcatul, răutatea și rătăcirea pregătesc războiul împotriva lui Hristos și a slujitorilor Lui, — este neapărat de *lipsă* a avea și noi cât mai dese prilejuri când să ne *retragem*, să *ne concentrăm sufletele noastre*, să *închidem* ușa dinspre lumea în care trăim și să o *încuim*, măcar pentru câteva clipe, ca să nu poată străbate mizeriile și răutatea și apoi în liniște și pace — pacea dată de Mântuitorul Hristos apostolilor săi — să ne putem încălzi și aprinde duhovnicește, de atingerea cu văpaia, pe care Mântuitorul a trimis-o asupra aleșilor Lui.

Se cere neapărat această atitudine de *retragere*, de *adâncire* în ființa noastră spirituală, ca să putem *primi* cu desăvârșită certitudine și să-L avem deapaurarea în sufletele noastre, în centrul *vieții*, pe Acela, căruia spunem că-I slujim, *trăind în duh și prin Duh*...

... „*Luați Duh Sfânt*“, cucernici urmași ai apostolilor Domnului! *Luați duhul lepădării* ucenicilor lui Hristos! *Pătrundeți-vă în adâncimi de forța mistică* a Dumnezeirei pogorâtă din cer în chipul limbilor de foc asupra apostolilor, dată și nouă nevrednicilor lor urmași, *în dar*, prin *transmisia* hirononirei, hrănită neconținut prin corpul Euharistic al Mântuitorului, care ca un *foc dumnezeesc* curăță și arde păcatele, purificându-ne de orice *materialitate*.

Pentru operă lui Hristos, pentru Biserica întemeiată de El, să *valorificăm*, iubiților frați, ceace El însuș ne-a dat: *conștiința Duhului Sfânt sălășluit în sufletele noastre*.

Să aprindem în sufletele noastre văpăile dumnezeiești ale Rugului divin, ce arde deapururea și nu se sfârșește. Să simțim cum întreaga noastră ființă este străbătută de cereasca electrizare a Duhului Sfânt, coborât în limbi de foc: să lumineze în întunec, să dea căldură, să ne trezească la o nouă viață din *amorfeala* soră cu moartea, să ne regenereze și *înnoiască*...

„*Luați Duh Sfânt*“, și nu aveți nici o teamă, că necredința, sau rătăcirea, sau răutatea veacului acestuia, ori a aceloră cari vor urma, vor putea să înlăture pe Mântuitorul Hristos, nici pe ucenicii cari slujesc Lui și nici Biserica sfântă întemeiată de El...

După deschidere și formalitățile de constituire pr. Savu expune raportul său asupra problemei „Sectarismul“, cauzele și mijloacele lui de răspândire. Cauzele sectarismului ar fi — în general —: imoralitatea, lipsa de credință și propune ca remedii, predica intensă, vie și pilda vieții preotului. În continuare rezumă constatările și remediile propuse în lucrările prezentate de pr. Pârvu și M. Pușcaș.

Se deschide discuție la care iau parte pr. E. Repede, I. Felea, V. Bârluțiu și M. Pușcaș, constatându-se din cele ce spun că sectarismul e provocat și de următoarele cauze: agenți sectari cari momesc pe cei slabi de înger, motive de ordin sufletesc cum e setea după cuvântul lui Dzeu, purtarea necorespunzătoare și inactivitatea preoților.

După încheierea discuției la care mai participă și prot. D. Antal și I. Pop, conferința stabilește în concluz că sectarismul prezintă în general un pericol. Cauze generale sunt: formalismul sec (când a evaporat în parte elementul de spiritualitate din biserică) și decadența morală. Intre cauzele speciale din protopopiat ar fi: 1. Starea economică mizeră, 2. Condiții geografice, parohiile fiind împrăștiate în crânguri, din această cauză preotul nu poate lua contact mai des cu credincioșii săi așa că sectarul ușor samănă sămânța bolnavă printre semenii săi.

Sectarismul este un pericol și pentru stat, atentând la bunele moravuri și ordinea publică, de aceea ar fi dator să ia măsuri severe contra sectarismului. Remedii: Pre-

dică intensivă și bine pregătită. Viață exemplară și din partea clerului. Organizarea de societăți de temperanță (oastea Domnului). Răspândirea de broșuri, — misionarism în cadrele cercurilor religioase.

Pr. Frâncu citește referatul întocmit asupra problemei: „Oficiile și arhivele parohiale“. Pe baza acestuia și discuțiilor urmate, conferința aduce acest concluz: Oficiile parohiale trebuie să fie purtate în regulă. Fiecare oficiu va avea un dulap pentru arhivă, cu inventar despre cele ce le conține. Deoarece nerezolvarea la timp a actelor, cei neglijenți vor fi pedepsiți și avertizați public la proximele conferințe. Desbaterea și aprobarea bugetului să se facă după încheierea gestiunii anuale. Să se introducă în toate parohiile „Protocolul parohial“ care aduce bune servicii preotului. Protocolul consiliului și adunării parohiale, jurnalul de cassă să fie parafate, iar acest din urmă să aibă și un săculeț pentru păstrarea documentelor de cassă.

Pr. V. Bârluțiu face o dare de seamă asupra executării hotărârilor conferinței anului precedent și constată că în mai multe parohii s'au înființat „Reuniuni de femei“. Sunt în Stremț, Uioara și Cetea. În parohiile de munte ideea prinde greu. „Sfatul păcii“ și organizarea tinerimii, sunt deziderate greu de realizat, trebuie timp și conlucrarea și a altor factori, cum e învățatorimea.

Propagandă antialcoolică s'a făcut în multe parohii, societăți de temperanță n'au reușit încă să se organizeze. Reuniuni de înmormântare nu se pot înființa din cauza crizei de numerar. Aceste hotărâri rămân în program, urmând ca fiecare preot să le realizeze în viitor. Pentru organizarea tinerimii se vor procura statute-tip. La organizarea Reuniunilor de femei, se va începe cu un grup mic de femei evlavioase cari să se îngrijească de înfrumșetarea bisericii. După reușită și activitate organizarea se va întregi.

Cercurile religioase s'au ținut destul de regulat și noul lor program se va întocmi așa ca la fiecare întrunire să se țină cel mai mult două cuvântări în legătură cu necesitățile sufletești speciale din parohie.

Cuvântările vor fi bine pregătite și prezentate și în scris.

Președintele comunică câteva ordine între cari și ordinul privitor la cântarea comună în biserică.

La sfârșit urmează avizul protopopului asupra conduitei morale a preoților din protopopiatul Aiudului, care cu excepțiunea alor doi, este mulțumitoare. Contra celor păcătoși se cere luare de măsuri corespunzătoare.

Conferințele următoare se vor ține pe rând în parohiile din protopopiat. Proxima se va ține în parohia Stremț. Conferința se încheie cu cuvântările pr. Bârluțiu, prot. D. Antal rev. ep. și protop. I. Pop.

Rep.

CRONICĂ

Rugăciunea orfanului

*Doamne, unde sunt aceia
Cari să călăuzească
Pașii mei pe acest pământ?*

*Toți copiii au o mamă,
Au un tată să-i iubească
Numai eu singurel sunt!*

*Însă glasul Tău îmi zice:
„Aduceți-vă aminte,
„Că Eu sunt ocrotitor,
„Că Eu chem pruncii la mine,
„Că sunt bunul lor Părinte,
„Și al lumii scutitor...“*

Din grecește de:

Pr. hagiul Gr. D. Cruceanu,
doctorand în teologie și litere,
direct. semin. monahal, Cernica-Iltov.

*

Statistica împrumutării din Ardeal. După ce de 10 ani de zile se tot face împrumutări și tot nu se mai isprăvește, e totuși interesant să știm care e situația celor împrumutări după cele mai proaspete date oficiale. *Transilvania:* înscrși pe tablouri 490 mii 520, dintre cari 363 mii 664 români, restul de 126 mii 864 alte naționalități. Dintre aceștia până la 1 Sept. au fost împrumutări 227 mii 943 români,

43 mii 727 unguri, 18 mii 475 germani, 6273 sași, 4531 sârbi, 3939 țigani, 2176 cehoslovaci, 984 bulgari, 434 ruteni, 134 evrei și 83 ruși. Alte naționalități 1967, în total 310 mii 771.

Săraci cinstiți. După cazul măturătorului de stradă din Timișoara care aflând un inel cu briliante l-a anunțat la poliție, ziarele aduc știrea unei întâmplări asemănătoare cu o croitoreasă sârmană din Paris. Ea a găsit într-o cutie de gunoiu, în curte, zece hârtii albastre de câte o mie de franci. Bineînțeles, le-a luat imediat de acolo, dar în loc să le oprească, s'a dus cu ele la comisariat, unde le-a depus odată cu o declarație. Trebuie notat că această croitoreasă are câțiva copii mici, că e o femeie săracă și că urma să plătească chiria peste câteva zile, fără să aibă banii necesari. Proprietarul banilor s'a găsit repede. Era un vecin. Fără să fie milionar, când a cunoscut condițiile în cari cei zece mii de franci i-au fost găsiți și greutatea croitoresei care a dovedit o onestitate atât de neașteptată, el i-a oferit 1000 de franci. Croitoreasa, plângând de bucurie, a declarat că e mai fericită că a primit o singură hârtie, pe această cale, decât dacă i-ar fi rămas toate cele zece, pe cealaltă cale.

BIBLIOGRAFIE

Pentru combaterea alcoolismului, plagă cu urmări dezastruoase, atât de răspândit în țara noastră, părintele N. Hodoroabă, consilier referent dela secția culturală a Consiliului eparhial din Iași, cunoscut ca un bun publicist atât în materii de ordin bisericesc, cât și literar, a alcătuit decurând pe înțelesul poporului, o piesă de teatru sătesc intitulată: „**Cazanul de Rachiu**“. Prețul unui exemplar este 15 Lei.

După a noastră părere, această lucrare corespunde în totul scopului pe care cu toții îl urmărim, de a face — sub o formă cât mai atrăgătoare pentru poporul dela țară — ca sătenii să se ferască de această nenorocită plagă care slăbește încetul cu încetul vigoarea neamului nostru.

Recomandăm această lucrare, pe care nu ne îndoim că onor. preoțime o va aprecia bine și o va recomanda pentru a fi răspândită și reprezentată la sate de către elevii satelor în unire cu intelectualii satelor.

Depozitul se află la părintele N. Hodoroabă — Mitropolia Iași. — Autorul acordă un rabat de 20%.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 3301/1923

Concurs

Pentru conferirea alor trei burse de câte 1600 Lei anual din fundațiunea Manovici se publică concurs cu termen până la 15 Octomvrie 1928.

Se vor preferi elevii de liceu și de meserii cari dovedesc că sunt înrudiți cu testatorul și cei cari sunt originari din tractele protopopești Abrud și Câmpeni. — La cererile adresate Consiliului eparhial se vor aclude:

1. Atestatul de botez.
2. Atestatul școlar dela finea anului 1927—1928 și o dovadă că urmează școala și în 1928—1929.

Cluj, la 9 Septemvrie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 6023—1928.

Concurs

Pentru vinderea alor circa **200 m. c. de lemne** din pădurea Episcopiei, parchetul 1927—1928, esență mesteacăn, mestecat cu fag și goron, publicăm concurs cu termen până la 15 Octomvrie 1928.

Ofertele se vor face în scris închise în plic. Condițiile de transport și de plată se vor vedea la cancelaria Consiliului eparhial.

Consiliul își rezervă dreptul de a alege ofertantul ce îi convine și oferă mai multă garanță.

Cluj, la 12 Septemvrie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 6023—1928.

Concurs

Pentru tăierea lemnelor din pădurea Episcopiei parchetul 1928—1929, publicăm concurs cu termen până la 1 Noemvrie 1928.

Ofertanții vor înainta oferte închise în scris, arătând separat cu cât taie m. c. de lemn crepat, rotund și grămezi.

În metri se vor așeza lemnele de un m. de lat și 1 m. 35 cm. înalte, iar grămezile vor fi de 2 m. lungi și doi metri largi și tot atât de înalte. — Lucrarea se va

începe, întrerupe și termina la termenele ce le va fixa Consiliul eparhial.

Cluj, la 12 Septemvrie 1928.

Consiliul Eparhial.
CIRCULAR

către toți membrii consiliului protopopesc și a adunării electorale protopopești din tractul Dejului.

În urma autorizațiunii primite dela Ven. Consiliu eparhial al eparhiei ort. române a Vadului, Feleacului și Clujului cu Nr. 5743 dela 5 Sept. 1928, de a conduce alegerea de protopop al tractului Dej, în calitate de Comisar eparhial, prin aceasta convoc, în baza §-lui 14 din Regulamentul pentru procedura la alegerea de protopresbiter, consiliul protopopesc al tractului Dej pe ziua de *11 Octomvrie a. c. la orele 10 a. m. în cancelaria oficiului protopopesc din Dej* pentru a fixa lista de candidare. Iar pentru executarea alegerii de protopop la tractul Dej, convoc, în baza §. 15 din Regulament, Adunarea protopopească electorală tot pe ziua de 11 Octomvrie 1928 la *orele 11 a. m. în biserica parohială din Dej*. Acestor acte le va premerge serviciul divin cu invocarea Duhului Sfânt.

Cluj, la 14 Septemvrie 1928.

Dr. Vasile Sava,
comisar eparhial.

Nr. 488—1928.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului al II-lea de cântăreț pe lângă venitele următoare: a) Seșiune cantorală 5 jugăre (4 arător și 1 jug. cositor în hotarul Cotușului. b) salar lunar dela parohie câte 500 (cincisute) lei, c) eventuala întregire dela Stat, d) venitele stolare îndatinate.

Alesul va fi obligat a îndeplini toate funcțiunile în și afară de biserică săptămânal și în mod alternativ cu primul cântăreț având a lua parte cu preotul al II-lea ori de câte ori va fi lipsă la serviciile ce se vor face la penitențiar și la spitalele de stat.

Târgul-Murăș, la 28 August 1928.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul par.
Ștefan Russu, protopop.

Nr. 5690—1928.

3—3

CONCURS

Pentru furnizarea de 15.000 kgr. grâu calitatea întâiu pe seama *Internatului Academiei teologice ort. române din Cluj*, str. Nicolae Bălcescu Nr. 21 publicăm concurs de oferte închise ce sunt a se înainta la adresa Consiliului Eparhial Cluj, str. Iuliu Maniu, până fix la 25 Septembrie 1928.

Cluj, la 3 Septembrie 1928.

Consiliul Eparhial.

Nr. 488—1928.

3—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Renașterea“.

1. Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa primă (I) din *Târgul-Murăș*, pe lângă venitele următoare:

2. Salar dela Stat, 2. sesiune parohială primită prin reforma agrară 32 jug. (24 arător și 8 jug. cositor în hotarul comunei Cotuș, depărtare de 10 klm. dela Tg.-Murăș.

3. Venitele stolare uzitate și 4. Relut de cuartir 5000 (cincimii) Lei anual.

Alesul va fi îndatorat: a) la îndeplinirea tuturor funcțiilor în și afară de biserică săptămânal în mod alternativ cu primul paroh-protopop pe care este obligat al suplini ori de câte ori va fi trebuință; b) a catehiza elevii dela toate școalele primare, dela școala de arte și meserii și pe ucenicii de meserii; c) a îndeplini serviciile pastorale la penitenciarul de Stat și la spitalele de Stat.

Concurenții la acest post își vor înainta cererile instruate cu toate documentele conform regulamentului pentru parohii, subsemnatului oficiu protopopesc și cu prealabila încunoștințare a acestuia se va putea prezenta și în parohie spre a cuvânta, a sluji sf. liturgie și a face cunoștință cu credincioșii.

Târgu-Mureș, la 28 August 1928.

Oficiul protop. în conțelegere cu Consiliul parohial.

Stefan Russu (ss) protopop.

Nr. 386—1928.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei a doua, de clasa III. din *Vima-mică* protopopiatul „Lăpuș“ se

publică concurs pentru prima oară cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Parohia are 162 suflete. Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat conform cualificației.

2. Stola satorită în sedința consiliului parohial din 8 Iulie a. c. Cererile de concurs cu documentele cuvenite se vor înainta acestui oficiu în termenul indicat.

Candidații, cu avizul acestui oficiu, se vor putea prezenta în parohie pentru a liturgisi, predica, cânta și a face cunoștință cu credincioșii.

Tg.-Lăpușului, în 25 August 1928.

Oficiul protopopesc ort.-român al „Lăpușului“ în înțelegere cu Consiliul parohial.

Zaharie Manu, protopop.

Nr. 367—1928 pp.

3—3

CONCURS

Se publică concurs pe termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea“ pentru postul de **capelan** cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul paroh Ioan Frâncu din **Cetea**, protopopiatul Aiud.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Retribuții dela Stat conform calificației și a anilor de serviciu;

2. Jumătate venitele din parohie, pe cari le are parohul în prezent și cari eventual se vor mai crea în viitor, precum sunt: folosința sesiunii parohiale, zile de clacă și câte un dl. must (vin) dela circa 200 familii, precum și onorariile stolare obișnuite.

Indatoririle capelanului sunt a îndeplini toate serviciile bisericesti, ce i se vor încredința de către paroh.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile în termen, provăzute cu documentele ce posedă, subsemnatului Oficiu protopopesc. Iar pentru a face cunoștință cu poporul, se vor prezenta în parohie, pe lângă respectarea dispozițiilor reglementare, spre a cânta, a cuvânta și eventual a și liturgisi.

Aiud, la 20 Iulie 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial din Cetea.

Iosif Pop, protopop.